

FÜGGETLEN HAJDUSÁG.

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ES SZÉPIRODALMI LAP.

Előfizetési árak:
egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 30 fillér.

Felelős szerkesztő: **BOR JÁNOS.**
Kiadótulajdonos: **BORBÉLY SAMU.**

Megjelenik hetenként egyszer, vasárnap reggel.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. Vasut-utca 306.

A szorongatattás napjai.

A „nagy idöket“-et gyászos idök váltották fel. Külső és belső veszélyek fenyegetik a fiatal köztársaságot. Sötétség, élelmezési és termelési válságok, munkaalkalom hiánya súlyos bajok kórokozói.

Hogy az erőszakosságok mindenféle nemét és nemtelenségét kell eltűnünk. Csak parancsokat fogadhatunk el, amik ellen legfeljebb akadémikus óvást emelhetünk, de amiket elhanyagolás nélkül teljesíteni kell.

Észak, kelet, dél felől a wilsoni elvek gunyoló imperializmus veti magát reánk, az éhségükben ordító nyugati szomszédokat pedig csak egy-egy konc odavetésével tudjuk valahogyan féken tartani.

A lelkiismerettel, a felelősség érzetével ezidőszert nem törődnek szomszédjaink. Köztársaságunk szomorú helyzetét irgalmatlanul kihasználják, éreznünk kell a győző kemény öklét, a gyűlölség viharát, mely körülöttünk tombol és amelynek zuga közben még az ész szavát sem lehet hallani.

Pedig a maguk érdeke is megkivánná, hogy az ész szavára hallgassanak. A mámor előbb-utóbb eloszlik, az élet rideg valósága pedig egymásra utalja az egyes embereket, épp úgy, mint a népeket. Nem lehet büntetlenül a hurt tulfeszíteni, a jövőre is kell gondolni.

Valami módon a volt monarchia népeinek szabályozniok kell egymás mellett élésüket, még pedig nem a hatalom és elnyomás, hanem az igazságosság és kölcsönös tisztelet elve szerint. Rá fognak eszmélni arra a tudatra, hogy életfeltételük az egymással való politikai, tudományi, gazdasági és társadalmi barátságos érintkezés, hogy nem nélkülözhetik a szomszédot, akivel a volt monarchia keretében együtt éltek. S ami akkor kényszerűség volt, az a jövőben a szabadság lobogója alatt önként és szívesen vállalt érdekközösség lesz.

Azért minden népnek az volna kötelessége, hogy a barátság alapját rakja le. A magyar köztársaságban és kormányában kétségtelenül megvan az ehhez való jóakarát. Csak a keresztül vitelhez nem tudjuk megtalálni a helyes, célirányos eszközöket.

Láttuk már, hogy jegyzékekkel, óvásokkal és a velünk ellentétes nézeteket való vezérekkel folytatott tárgyalásokkal nem érünk el semmit. Le kell ebből vonni a tanulságot, hogy másképpen kell a dolgot megfogni.

Hogyan? Erre a keleti tótok vezérei már meg is adták a választ, azzal, hogy megszervezték a mozgalmat a csehországba való beolvasztás ellen. Jól értsük meg: az impulzust erre nem a magyar kormánytól kapták, hanem saját elhatározásból indították meg a mozgalmat. Hogy lesz-e vallami praktikus haszna, nem tudhatjuk. Amit azonban biztosan tudhatunk, az az, hogy ezek a tót vezérek a mi barátaink. Barátaink a szorongatattás idejében, amikor oly sok a csalódásunk, de oly kevés a barátunk. És ha mozgalmuknak sorsa teljes kudarc volna is, mégsem veszne egészen kárba, mert alkalmas bennünket a csehekkel megértetni és előkészíteni a velök való barátságot.

Hát más nemzeteknél nincsen jóbarátja az olligarchiájától megszabadult magyar népnek? Dehogy is nincs! Csakhogy most a nacionalizmus tobzódása közben nem mernek színt vallani. Javarást ösmerjük őket. Hiszen az ottani szociálisták nagy táborában is számos a jóbarátunk.

Ezeket kell igyekeznünk megnyerni. Nem azért, hogy jobb békefeltételeket kapjunk. Ez mindenesetre a legnagyobb mértékben kívánatos, de ezen az uton most már bizony alig érhető el. Elérhető azonban, hogy a féktelen ellenszenv mérsékeltesék, a gyűlölség lecsilapodjék és jobb belátás kerekedjék felül, miáltal a mindannyiunknak szükséges jó szomszédi viszonyt teremthetjük meg.

A földosztás.

I.

Írta: Szeremley Zsigmond.

A „Független Hajduság“ dec. 1. számában. „A birtokpolitikai javaslatok“ cím alatt egy mindnyájunkat, de különösen a gazda és munkás társadalmat közelről, illetve közvetlenül érintő komoly, alapos tájékozottságra valló közleményt olvastam. Ki írta? . . . . nem tudom . . . . Bárk írta őszinte szívvel üdvözlöm, mert a felengzős képzelődéseket, illetve számításokat a valóságra szállítja le.

Az alábbi cikk írására voltaképpen „A Barázda“ című lap nov. 30. i. számában, „a Gazdasági felszerelés sorsa“ cím alatt meg írt alábbi közlemény készítették: „A felszerelést a földbirtok reform kapcsán egyesek kisajátítani akarták. A földművelésügyi miniszter most hivatalosan közli, hogy a gazdasági instrukciót sehol sem szándékozik ingyen elvenni, hanem a hol szükséges, rendes bccsáron megváltani, éppugy a birtokon esetleg levő minden termést, szalmát, trágyát és egyebet is. Nincs tehát ok nyugtalanságra, nem kell az instrukciót eladni és nem kell a vételt elmulasztani.“

Ennyi az egész.

Már egyszer, ha jól emlékszem 1910. március havában ugyan ezen lap hasábjain volt cserencsém földet osztani. S mivel most már aktuális a kérdés, megkísérlem még egyszer. Akkor egy bácsi meg is haragudott rám, a miért neki is csak 10 holdat hagytam meg a sok hold földjéből pedig ő is a földosztók között volt. Azóta el is osztotta a földjét . . . . a gyerekei között.

Most elosztom Szabolcs megyében azt az 1200 holdas birtokot, ahol édes apám cca 28 évig mint gazdatiszt gazdálkodott.

Mielőtt 10 holdas birtokra osztanám (a mi nálam igen könnyen megy, mert nem az enyém . . . . sajnos) lehetőleg részletesen kívánom ismertetni magát a birtokot, valamint annak felszerelését is.

Az egész birtok a határon köröskőrül kis részben nyárfával, nagy részben akácával van beültetve. A három országút, mely keresztül megy rajta, lehet összesen 2½—3 kilométer; mindkét oldalán szintén akácával van beültetve. Körübelől 80 hold lehet az az akác és tölgy erdő mely szélfogóként a dombokra van ültetve.

A birtok keleti részén vannak inkább a homok buckák, van a déli részén is, de nem olyan nagy mennyiségben. Ezek a homok dombok elérnek olyan nagyságot,

hogy légvonalban 80—100 kilométer távolságra levő Réz hegységet gyönyörűen meg lehet róla látni. Megterem ezeken a dombokon a rozs is, tengeri is, burgonya is . . . de nem nagyon. Nem úgy, mint a tőle 1—2 kilométerre levő harangöntői dűlőben, hol buza is gyönyörű terem.

A gazdálkodási rendszer a birtokon, három forgásos. Kalászos vetemény terem körülbelül 3—350 holdon. Ugyan ennyi feles, harmados, koncenciós tengeri, burgonya, paszuly, dinnye, répa terem. A feles és harmados földekért a 7—8—10. kilométerre lakó büknyei, szakolyi és udonyi emberek, valamint a béresek, kocsisok stb. feleségei bizonyos napszámot töltenek. Ugar szintén 3—350 hold. Tanya helyiség, körül kerített szérus, gyümölcsös kert; kaszáló, rét, szőlő, körülbelül 80—100 hold.

Van a birtokon 12 béres, 2 kocsis, 2 kondás, 1 gulyás, 1 vincellér, 1 faragó, 1 kovács, 3 kerülő 1 tapasztó cigány részére közös pítvarral egy-egy szobás lakás. Van 1 lóistálló 12 ló részére széna és szalma tartóval. Egy 60 méter hosszú háromrészes osztott ököristálló, széna és szalma tartóval; két sertés ól, egy gulya ahol, egy 30—40 méter hosszú 15 méter széles csűr, 2 husz méteres léces, egy 30 méteres deszkás göré, 1 épület ahol a sertések részére a krumplit gőzzel főzik, három sütő kemence, két gémes kő kut a tanyában, 5 szintén gémes kut a birtok különböző részén. A csűrös kertben 3 nagy széna, 1 törekes bódé. Ezek a birtok ingatlan felszerelései. Most áttérek az ingóságokra. Van 6—8 igás ló, 4 parádés ló, 1 mén, 24 ökör, 120—150 gulyabeli marha beleértve a borjúkat is, 2—300 drb. sertés beleértve a 40 drb. anyakocát és malacokat is. Van 2 lószekér, 1 féderes kocsi, 1 féderes talyiga, 1 homokfutó, 6 ökörszekér, 12 eke, 5 barona, 1 szóróvető gép, 1 széna kaparó, 1 szecska vágó 1 répa, illetve krumpli daráló, 1 járgány, melyek ezeket hajtja, 1 rosta, 1 triór, 300 zsák, 12 kasza, ugyanennyi ülő, kalapács, fentek, kő. 6 pár pányvás kötél, 6 szekér, ponyva egy 10—10 méter viaszos, egy 10—10 méter szurkos ponyva. Azután van még egy csomó más felszerelés. mint pl. lánc, járom szeg, járom, lapos vas, csoroszlya, tézsla, három istráng tartalék szekér és szántó talyiga kerék stb. stb.

Folytatása következik.

HIREINK.

— A ref. templomban ma delelőtt Demjén Ferenc lelkész predikál.

— Dr. Juhász Nagy Sándor választás és közoktatásügyi államtitkár tegnap küldött értesítése szerint dec. 21-én városunkba érkezik és nagyobb szabású politikai beszédet tart. Dr. Juhász Nagy államtitkár ez alkalommal fogja részletesen kifejtetni a Károlyi párt programját. Beszédét rendkívüli érdeklődéssel várja a város közönsége, amely pártkülönbség nélkül lelkesen sorakozik a dr. Juhász Nagy Sándor kiváló személye mellé. Dr. Juhász Nagy Sándor államtitkár egyénisége iránt oly nagy a bizalom, hogy a hazatért katonák bizalmi férfiai táviratilag felkérték a megjelenésre. A meghívásnak engedve is le most közzénk dr. Juhász Nagy

államtitkár, kinek itt időzése alatt szervezkedő gyűlését is meg tartja a kerület polgárainak bevonásával a Károlyi párt. Dr. Juhász Nagy Sándor államtitkár itt időzése alkalmával meglátogatja az összes olvasóköroket. Sajnos, hogy a téli időjárás miatt a népgyűlés a szabadban aligha lesz megtartható, nagyobb helyiségekben pedig szűkölködünk.

— Oborzil Gyula városi állatorvos 4 évi és 4 havi katonai szolgálat után hivatalos működését megkezdte.

— Hajduvármegye törvényhatósága tegnap delelőtt Rásó István főispán-kormánybiztos elnöksége alatt ülést tartott. Rásó főispánt a közgyűlés hivatalába lépése alkalmából szívélyesen üdvözölte.

— Értekezlet a függetlenségi körben. Felkérem a II. dik, VI, VII-ik tizedbeli olvasóköroket, továbbá a Gazdakör. az ipartestület, kaszinó, valamint a függetlenségi olvasókör elnökségeit, továbbá a hazatért katonák bizalmi férfait, hogy december 15-én azaz ma délután két órakor a függetlenségi olvasókör nagytermében értekezletre megjelenni sziveskedjenek. Tárgy: Juhász Nagy Sándor államtitkár december 21-diki és 22 diki itt időzése alkalmából szükséges teendők megbeszélése. Ádám János pártelnök.

— A f. hó 8-án megtartott katonai tisztja jövedelme 880 koronát tett ki, amely összeg felerészben az ellátatlanok, felerészben a rokkantak javára fordított.

— Felülfizetések Márton László hadnagy 16, Malatinszky Zoltán 10, N. N. 8, Cseke Gábor 6, Kovács Sándor 4, Tóth 4, Nagy Sándor 2, Dörgő Károly 2, B. Nagy Lidia 2, Tóth Juliska és Eszter 2, Arva Ferenc 1, Nagy Imre 1 kor.

— A református presbitérium újja alakítása választás utján dec. 17-én ejtették meg.

— A Pusztai Angyalházi Közbirtokosság dec. 18-án rendkívüli közgyűlést tart a városháza nagytermében.

2431—1918. R.

Felhívás.

Hajdusoboszló városában felállított Nemzetőrség létszáma az illetékes felsőbb katonai parancsnokság által 60 főben állapított meg, ezen létszám városunk belső rendjének és köznyugalmanak megóvása és biztosítása szempontjából jelen viszonyok között nem elégséges, miért is a nemzetőrség mellé annak kiegészítéséül fel kell állítani a polgár őrséget.

A polgárőrség egyelőre csupán naponként egy 50—60 főből álló készütséget adna, esteli 7 órától reggeli 6 óráig, ezen készütség a Parti-féle iskolába lenne elhelyezve, éjjeli járőrszolgálatot nem tartana, csak azon esetben lenne kivételesen, ha városunk bármely részén a közbiztonság azt megkívánná.

A polgárőrség többi része pedig csupán azon esetben lenne meghatározandó riadó jellel összehívva, ha városunk területén oly mérvű föleg idegen községek lakosságaitól eredő rombolások vagy egyéb a köznyugalom megzavarására szolgáló visszaélések történnének, amelyek meggátolása feltétlenül megkívánná, hogy a Nem-

zetőrség és a polgárőrség készütsége mellett az egész polgárőrség a talpára álljon, természetesen ezen esetben a polgárőrség minden egyes tagjának a riadó jelre meghatározandó helyre meg kell jelennie.

A polgárőrség felállítása tehát városunk minden egyes lakójának közös érdeke, mindenkinek van mit féltennie, ezt kell megóvnunk közös akarattal, egyértelműen.

A polgárőrségi szolgálat nem fog nagyterheket róni a polgárőrökre, "készütségi szolgálat legfejebb 10 naponként kerülne egy polgárőrre, azt pedig hiszem, hogy Hajdusoboszló város területén belső zavargások miatt sohasem kell igénybe venni, azt azonban szükségesnek tartom, hogy a polgárőrség megszerveztessék és a köztudatba átmenjen, hogy Hajdusoboszló városának van egy olyan polgárőrség szervezete, amely szükség esetén minden idegen támadással szemben meg fogja tudni védeni városunk lakosságának életét és vagyon biztonságát.

E célból felhívom városunk minden 18 évnél idősebb és tesileg alkalmas férfi lakosát, hogy a polgárőrségbe való jelentkezés végett f. hó 16. 17. és 18-ik napján a rendőrkapitányságnál a hivatalos órák alatt jelentkezzenek.

A polgárőrség készütségi beosztását a képviselő testület által megválasztott tizedbeli (kerületi) parancsnokok fogják eszközölni.

Ismételve a legmesszebb menőleg felkérem összes polgártársaimat, valamint a már szintén polgárokra vált harctörőket, vagy bármely más helyről hazatért katonákat is, hogy városunk közrendjének és köznyugalmanak biztosítása végett polgárőrségbe jelentkezzenek.

Hajdusoboszló, 1918. dec. hó 10.

Körner Géze
r. kapitány.

Egy teljes hálószoba butor és egy plüss garnitúra eladó, az Auspitz féle házban. **Weinberger Herminnél.**

Cipész munkásokat

ugy darabszámra, valamint hétszámra dolgozókat, a legnagyobb fizetéssel felveszek.

Szegedi Mihály

cipész mester, I. tized 64. szám.

Bors Tibor szijgyártó műhelyét Föghthly utcában megnyitotta. Elvállal lószerszám, kocsiülés és diván készítéseket és javításokat.

Eladó ház.

V. tized 191 sz. házaz udvar örök áron eladó. Értekezni lehet VI. t. 557 sz. alatt a tulajdonossal.